

Stockholms universitet
Institutionen för svenska och flerspråkighet
Tolk- och översättarinstitutet
VT 2015

Kursbeskrivning för kursen Översättningsvetenskap - masterkurs, 30 högskolepoäng; VT 2015

Syfte och förväntade studieresultat

Syftet med examensarbetet är att ge erfarenhet av vetenskapligt arbete inom översättningsvetenskap. Framställningen i examensarbetet skall uppfylla de kriterier med avseende på vetenskaplighet och självständighet som gäller för ett arbete på masternivå.

Kursen innebär att studenten genomför ett självständigt arbete över någon översättningsvetenskaplig frågeställning, som rapporteras i form av en uppsats. I kursen ingår att arbetet fortlöpande diskuteras med handledare och övriga studenter.

De förväntade studieresultaten för kursen är formulerade på följande sätt (citat ur kursplanen):

”Efter avslutad kurs förväntas studenten

- kunna kritiskt och systematiskt integrera kunskap och analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer inom översättningsvetenskap samt visa väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området
- kunna utifrån fördjupad metodkunskap och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar samt planera och med adekvata metoder genomföra ett kvalificerat examensarbete inom den givna tidsramen
- kunna i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa
- beakta gällande forskningsetiska normer”

Examensarbetets uppläggning och utformning

Uppläggning

Examensarbetet utformas på ett av följande tre sätt:

1. En längre egen översättning, med åtföljande fördjupad översättningsteoretisk analys och kommentar. Källspråk och målspråk samt texttyp för översättningsuppgiften väljs med utgångspunkt i studentens tidigare studier. Texten kan ha fackspråklig eller skönlitterär karaktär och kan vara vald antingen inom något ämnes-/fackområde som förekommit under tidigare studier eller inom något annat ämnes-/fackområde efter den studerandes eget val.

Observera att din handledare ska godkänna ditt val av källtext!

Översättningen skall åtföljas av en kommentar, där källtexten analyseras, målgrupp för översättningen diskuteras, översättningsprincip/strategi bestäms, problem i översättningsarbetet anges och de valda lösningarna motiveras utifrån ett översättningsteoretiskt perspektiv. Kommentaren skall också innehålla redovisning av någon inte alltför omfattande

forskningsuppgift med anknytning till den valda översättningsuppgiften.

2. En längre egen tolkning, med åtföljande fördjupad analys och kommentar ur ett tolkningsteoretiskt perspektiv. Språkkombination och tolkningssituation för uppgiften väljs med utgångspunkt i studentens tidigare studier. *Observera att handledaren måste godkänna val av tolkningsuppgift.* Tolkningen (inklusive källyttrandena) spelas in och transkriberas enligt vedertagna regler. I den teoretiska kommentaren analyseras kommunikationssituationen och förutsättningarna för tolkningen, problem i tolkningsprocessen anges och de valda lösningarna motiveras och förklaras utifrån ett tolkningsteoretiskt perspektiv. Kommentaren skall också innehålla redovisning av någon inte alltför omfattande forskningsuppgift med anknytning till den valda tolkningsuppgiften.

3. En forskningsuppgift inom översättningsvetenskap (med anknytning till översättning och/eller tolkning). Arbetet kan t.ex. granska en eller flera översättningar eller utgöras av ett annat översättnings- eller tolkningsrelaterat arbete, som har anknytning till teman som behandlats under utbildningens gång.

I samtliga tre fall presenteras resultatet i form av en uppsats. I kursen ingår också att du försvarar din uppsats på ett seminarium, liksom att du själv fungerar som opponenter på en annan students uppsats på seminarium.

Arbetets omfattning

Alternativ 1: Längre egen översättning med teoretisk kommentar

Källtextens längd bör i normalfallet vara ca 25-30 normalsidor, dvs ca 50 000-60 000 tecken inklusive mellanslag. (En normalsida motsvarar ca 2000 tecken inklusive mellanslag.)

Längden på den teoretiska kommentaren ca 40 sidor, dvs ca 80 000 tecken inklusive mellanslag. Dessutom ska uppsatsen innehålla försättsblad, abstract på svenska och engelska, innehållsförteckning, litteraturförteckning och eventuella bilagor, och dessa räknas inte in i den angivna textlängden.

Alternativ 2: Längre egen tolkning med teoretisk kommentar

Den inspelade tolkningssituationen bör omfatta ca 20 minuter. Längden på den teoretiska kommentaren ca 40 sidor, dvs ca 80 000 tecken inklusive mellanslag. Dessutom ska uppsatsen innehålla försättsblad, abstract på svenska och engelska, innehållsförteckning, litteraturförteckning och eventuella bilagor, inklusive transkriptionen av tolkningen, och dessa räknas inte in i den angivna textlängden.

Alternativ 3: Uppsats som innebär en forskningsuppgift

Uppsatsen bör omfatta ca 40-60 sidor text, dvs ca 80 000-120 000 tecken inklusive mellanslag. Dessutom ska uppsatsen innehålla försättsblad, abstract på svenska och engelska, innehållsförteckning, litteraturförteckning och eventuella bilagor, och dessa räknas inte in i den angivna textlängden.

Typografi och referenshantering

För uppsatsen ska du använda den mall för ordbehandlingsprogrammet Word, som tillhandahålls av Stockholms universitet. För att ladda ner den, gå till

<http://www.sub.su.se/publicera/mallar-och-visuell-identitet.aspx> och klicka på MS Wordmall för studenter.

För att skriva referenser till citerad litteratur, i texten och i litteraturlistan, är det viktigt att konsekvent hålla sig till ett system. Vid TÖI använder vi i första hand det så kallade Harvardsystemet, också kallat parentessystemet. Utförliga instruktioner finns i alla standardböcker om akademiskt skrivande. Se t.ex. kapitel 11 i Backman (1998) eller avsnitt 2.6 i Williams & Chesterman (2002). Det finns också hjälp att tillgå med formateringen i RefWorks (genom universitetsbiblioteket), och även i sökdatabasen Libris.

Undervisning och handledning

I kursen ingår:

- * Kurs i vetenskapligt skrivande på masternivå, genom metodseminarier.
- * Information om den forskning som bedrivs på institutionen och i övrigt inom översättningsvetenskap vid Stockholms universitet, genom deltagande i högre seminarier.
- * Handlett uppsatsarbete.
- * Schemalagda uppsatsseminarier.
- * Diskussion av uppsatser samt oppositionsuppgifter.

Undervisningen sker normalt i form av seminarier. Undervisningens form och omfattning kan anpassas till såväl antalet studenter på kursen som institutionens ekonomiska situation.

Du kommer dessutom att få individuell handledning. Den som väljer variant 1 får en eller två handledare. Den ena handleder den teoretiska kommentaren och det är vanligen en av TÖI:s anställda lärare/forskare. Du har också en språkhandledare/språkgranskare. Detta kan vara någon av TÖI:s lärare eller en extern handledare. Hans/hennes främsta uppgift är att vara språkgranskare, dvs att *granska* din översättning när du själv anser att den är i princip i färdigt skick, att *ge dig synpunkter* (som du naturligtvis bör ta ställning till) och att *ge ett omdöme* om översättningen till examinator, som en del av underlaget för betyget på uppsatsen. Men han/hon kan också fungera som bollplank under processens gång, men detta i mer begränsad omfattning. Tänk alltså på att om du har frågor under arbetets gång som du vill ställa till språkhandledaren/granskaren, försök framföra dem vid något samlat tillfälle.

Student som påbörjar arbetet med examensarbetet har rätt till sammanlagt 6 timmar kontakttid med handledare under det aktuella kurstillfället. Student som under det aktuella kurstillfället inte blir klar med ett påbörjat examensarbete kan ansöka om förlängd handledartid hos Tolk- och översättarinstitutets styrelse.

Du får besked om vem som är din handledare genom läraren på kursen. Byte av handledare kan ske vid särskilda omständigheter. Begäran om att få byta handledare, med motivering, ska göras hos styrelsen för Tolk- och översättarinstitutet.

Kunskapskontroll och examination

Kursen examineras genom skrivande och försvar av vetenskaplig uppsats och genom opposition på annan students examensarbete.

Examensarbetet/upsatsen utgör den viktigaste grunden för examinationen/betyget. Arbetet presenteras och försvaras vid ett seminarium. *Observera att din handledare ska ge sitt godkännande till att uppsatsen läggs fram på slutseminarium.* I examinationen ingår också att varje student fungerar som opponent på en annan students uppsats vid ett seminarium.

För att få lägst betyget E krävs också fullgjord närvaro vid obligatoriska seminarier. Du måste vara närvarande vid minst 74% av seminarierna. Av de 6 metodseminarierna måste du

alltså vara närvarande vid minst 4 seminarier. Vad närvarokravet vid framläggningsseminarier innebär, specificeras i anslutning till att framläggningsschemat bestäms. Dessutom ska du vara närvarande vid minst 2 av TÖI:s högre seminarier/forskningsseminarier.

Aktivt deltagande i metodseminarierna är en förutsättning för att bli godkänd på kursen. Observera särskilt att om du är borta från seminarium i tillåten omfattning, så måste du naturligtvis ändå göra de uppgifter som alla ålagts inför seminariet! Det kan dessutom hända att du därutöver måste göra någon kompensationsuppgift, kontakta läraren för besked!

Seminarier för framläggning av uppsatser ordnas i slutet av den termin som kursen ges, se kursschemat. Vid behov planeras framläggningsseminarier in även under terminen därefter.

Examinatorer på kursen är Birgitta Englund Dimitrova och Cecilia Wadensjö. Examinator är inte samma person som handledaren. Betyg bestäms av examinator, efter hörande av handledaren/handledarna, efter att studenten försvarat sin uppsats. Uppsatsens slutversion måste vara inlämnad för att TÖI ska kunna rapportera in betyget.

Den version som läggs fram på slutseminariet är betygsgrundande, men du får möjlighet att efter seminariet infoga smärre revideringar utifrån synpunkterna vid seminariet. Slutversionen ska lämnas in senast det datum som anges i planeringen för kursen. Om du lämnar in slutversionen senare, påverkar det betyget på kursen i negativ riktning.

Den färdiga och godkända uppsatsen kan publiceras på TÖI:s webbplats och i universitetets publiceringsdatabas DIVA.

Betyg

Betygsättning sker genom en sjugradig målrelaterad betygsskala: A=utmärkt, B=Mycket bra, C=Bra, D=Tillfredsställande, E=Tillräckligt, Fx=Otillräckligt, F=Helt otillräckligt. För att få slutbetyg på hela kursen, krävs lägst betyget E på samtliga moment/delkurser. För moment/delkurser där betygsskalan U-G tillämpas, krävs betyget G.

Betygskriterier

I betyget vägs ett antal delaspekter in. För delaspekterna under I nedan gäller att betyget G ges om alla krav är tillgodosedda, annars ges U. För delaspekterna under II gäller att kvalitén på uppfyllandet av de angivna målen sammanvägs och ligger till grund för betyget enligt skalan A-F.

I

- du har deltagit aktivt i obligatoriska seminarier och därvid presenterat hur uppsatsen framskrider
- du har haft regelbunden kontakt med handledaren för att informera om hur uppsatsarbetet fortskrider, inkl. föreskrivna PM/textversioner, och för att inhämta synpunkter
- du har på ett ventileringsseminarium försvarat innehåll och utformning av den egna uppsatsen, i diskussion med en utsedd opponent
- du har lämnat in en bearbetad slutversion av uppsatsen efter diskussionen på ventileringsseminariet
- du har opponerat på minst en uppsats vid seminarium med förberedd opposition

II

- kunskap om den teoretiska bakgrunden
- genomförandet av den egna översättningen (tolkningen), alternativt vetenskapliga undersökningen
- grad av självständighet
- förmåga att hålla den fastställda tidsplanen
- presentation: muntlig redovisning
- presentation: skriftlig redovisning inkl. källredovisning och referenshantering
- analys och värdering vid opposition på annan students vetenskapliga examensarbete.

A Du har betyget G på kraven under I. Du har uppnått flertalet mål under II på ett utmärkt sätt.

B Du har betyget G på kraven under I. Du har uppnått flertalet mål under II på ett mycket gott sätt.

C Du har betyget G på kraven under I. Du har uppnått flertalet mål under II på ett gott sätt.

D Du har betyget G på kraven under I. Du har uppnått flertalet mål under II på ett tillfredsställande sätt.

E Du har betyget G på kraven under I. Du har uppnått flertalet mål under II på ett acceptabelt sätt.

Fx Du har betyget G på kraven under I. Din uppfyllelse av några mål under II uppvisar brister.

F Du har betyget U på kraven under I. Din uppfyllelse av flertalet mål under II visar mycket stora brister.

Underkännande

Om du har fått betyget Fx, får du möjlighet att komplettera det som brister. Uppgiften ska lämnas in inom en vecka efter det att kompletteringsbehov har meddelats av examinator. Vid godkänd komplettering av brister av förståelsekaraktär (mindre missförstånd, smärre felaktigheter eller i någon del alltför begränsade resonemang) används betyget E. Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel används betygen A-E.

Om du har fått betyget F, måste du gå om kursen.

Lärare på kursen

Lärare på kursen är Yvonne Lindqvist. Kontaktuppgifter: epost: yvonne.lindqvist@su.se.
Postadress: Tolk- och översättarinstitutet, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm. Rum D 592. Post och meddelanden kan lämnas i lådan utanför rummet. Telefon 08-16 35 78.
Kontaktuppgifter till handledare får du av läraren på kursen.

Kurslitteratur

Englund Dimitrova, Birgitta. (2002). *Examensarbetet på översättarutbildningen. Några tips för studerande*. Stockholms universitet: TÖI (Laddas ner från TÖI:s webbplats)

- Gile, Daniel, Helle V. Dam, Friedel Dubslaff, Bodil Martinsen & Anne Schjoldager (eds). (2001). *Getting started in interpreting research*. (i urval) Amsterdam/Philadelphia: Benjamins. (främst för studerande som skriver uppsats om tolkning)
- Lagerholm, Per. (2005). *Språkvetenskapliga uppsatser*. Lund: Studentlitteratur.
- Lindqvist, Yvonne. (2004). *Analysmodell för översatta texter för examensarbetet på översättarutbildningen*. Stockholms universitet: TÖI. (Laddas ner från TÖI:s webbplats)
- Williams, Jenny & Andrew Chesterman. (2002). *The Map. A Beginner's Guide to doing Research in Translation Studies*. Manchester: St. Jerome

Som referenslitteratur någon bok om akademiskt skrivande, t ex någon av följande:

- Backman, Jarl. (1985). *Att skriva och läsa vetenskapliga rapporter*. Lund: Studentlitteratur.
- Backman, Jarl. (1998). *Rapporter och uppsatser*. Lund: Studentlitteratur
- Lindblad, Inga-Britt. (1998). *Uppsatsarbete. En kreativ process*. Lund: Studentlitteratur
- Schött, Kristina, Lars Melin, Hans Strand & Bodil Moberg. (1998). *Studentens skrivhandbok*. Stockholm: Almqvist & Wiksell
- Strömquist, Siv. (1998). *Uppsatshandboken*. Uppsala: Hallgren o. Fallgren

Dessutom lingvistisk, översättningsvetenskaplig och annan litteratur i anslutning till respektive students individuella arbete (beslutas i samråd med handledaren/examinator).